

(Ф 03.02 – 107)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Соціологія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 054 «Соціологія»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

СМЯ НАУ ОПП 12.01.08 -02-2021

Освітньо-професійна програма
Затверджена Вченою радою Університету
Протокол № 4 від 21.04. 2021 р.
Вводиться в дію наказом ректора
Ректор

М. Лубий

Наказ № 246/ог від 29.04. 2021 р.

КИЇВ

СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ»
Спеціальність 054 Соціологія
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)

Шифр
документа

СМЯ НАУ
ОПП 12.01.08-02-2021

Стор. 2 з 19

Стандарт вищої освіти України:
Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський),
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»,
спеціальність 054 «Соціологія»,
Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України
від «04» березня 2020 р. № 371.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ Освітньо-професійної програми

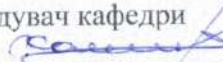
ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою
Національного авіаційного університету
Протокол № 3
від « 20 » 04 2021 р.
Голова Науково-методичної ради,
проректор з навчальної роботи
 / Полухін А. В.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету лінгвістики
та соціальних комунікацій
Протокол № 4
від « 15 » 04 2021 р.
Голова вченої ради факультету
 / Ладогубець Н. В.

ПОГОДЖЕНО

Кафедрою соціології та політології
Протокол № 4
від « 12 » 04 2021 р.
Завідувач кафедри
 / Хомерікі О. А.

ПОГОДЖЕНО

Студентською радою факультету
лінгвістики та соціальних комунікацій
Протокол № 2
від « 14 » 04 2021 р.
Голова студентської ради
 Шевченко І. В.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою освітньо-професійної програми (спеціальності 054 «Соціологія») у складі:

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

Яковенко Алла Казимирівна

(канд. соціол. наук., доц., доцентка кафедри соціології та політології)

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

Хомерікі Олена Андріївна

(д-р. соціол. наук, проф., завідувачка кафедри соціології та політології)

Романенко Юрій Вікторович, (д-р. соціол. наук., проф., професор кафедри соціології та політології)

Грищенко Неля Іванівна

(старша викладачка кафедри соціології та політології)

Іванова Аліна Олександрівна (здобувачка вищої освіти)

ЗОВНІШНІ СТЕЙКХОЛДЕРИ

Літвінов Сергій В'ячеславович

(канд. соціол. наук,
заступник директора з наукової роботи
ГО «СОЦІОПОЛІС» (м. Київ)

Михайлич Олександр Володимирович

(канд.соціол.наук, директор
ГО «Центр конструктивних технологій Піар ленд» (м. Київ)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	<p style="text-align: center;">СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ» Спеціальність 054 Соціологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 12.01.08-02-2021
		Стор. 4 з 19	

1. Профіль освітньо-професійної програми

Розділ 1. Загальна інформація		
1.1.	Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний авіаційний університет Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, Кафедра соціології та політології
1.2.	Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр, «Бакалавр з соціології»
1.3.	Офіційна назва освітньо-професійної програми	«Соціологія»
1.4.	Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС; 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців навчання (денна форма навчання) / 4 роки 6 місяців навчання (заочна форма навчання).
1.5.	Акредитаційна інституція	Державна акредитаційна комісія Міністерства освіти та науки України. Сертифікат НД №1191147 від 30.08.2017
1.6.	Період акредитації	До 01.07.2023 року
1.7.	Цикл/рівень	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК України), перший цикл Європейського простору вищої освіти (FQ-EHEA), 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF-LLL).
1.8.	Передумови	Вступ на навчання на освітньо-професійну програму обсягом 240 кредитів ЄКТС здійснюється на базі повної загальної середньої освіти при наявності атестату.
1.9.	Форма навчання	Інституційна з елементами дистанційної: очна, заочна.
1.10.	Мова(и) викладання	Українська
1.11.	Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОПП	http://nau.edu.ua/
Розділ 2. Ціль освітньо-професійної програми		
2.1.	Цілью ОП «Соціологія» є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють сучасним соціологічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання складних практичних задач соціології, сучасними загально-науковими й спеціальними та специфічними знаннями професійної діяльності у тому числі в авіаційному секторі, застосування яких дозволяє підвищення ефективності діяльності фахівців в авіації завдяки знанням з соціально-поведінкової науки. ОП «Соціологія» відповідає місії НАУ, у якій наголошується, щодо внеску НАУ у розвиток суспільства на національному та міжнародному рівнях через генерацію нових знань та інноваційних ідей на основі інтеграції та інтернаціоналізації освіти, досліджень і практики, так і надання високоякісних освітніх та науково-дослідних послуг громадянам України та іноземцям при підготовці фахівців авіаційно-космічної галузі.	
Розділ 3. Характеристика освітньо-професійної програми		
3.1.	Предметна область (об'єкт діяльності, теоретичний зміст)	Об'єкт діяльності: закономірності функціонування та трансформації соціальних груп, спільнот і суспільств у їхньому системному взаємозв'язку;

	<p style="text-align: center;">СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ» Спеціальність 054 Соціологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 12.01.08-02-2021
		Стор. 5 з 19	

		Теоретичний зміст: соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи та спільноти; соціальні явища та процеси; соціальні практики; соціальні інститути; культура; соціальні структури та нерівності; соціальні зміни та впливи; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі, як на національному, так і глобальному рівнях.
3.2.	Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма базується на сучасних загальноновідомих наукових результатах в галузі соціальних та поведінкових наук, у рамках яких можлива подальша професійна кар'єра як соціолога, консультанта з маркетингу, фахівця з інтерв'ювання, зокрема у засобах масової інформації, фахівця із зв'язків з громадськістю та пресою.
3.3.	Основний фокус освітньо-професійної програми	Освітня програма «Соціологія» реалізується з акцентом на: 1) впровадженні в професійну діяльність як знань аналітичних, комунікативних, організаторських, підприємницьких, так і навичок інтегративного вирішення завдань з ведення соціологічної діяльності та використання ІТ-технологій; 2) здобуття вмінь вирішувати професійні завдання і розв'язувати соціальні проблеми у кризових ситуаціях в трудових колективах транспортної сфери з урахуванням зовнішніх та внутрішніх чинників її розвитку Ключові слова: теорія, історія, методологія, методи, методика, процедури, соціологічні науки, соціальні структури, соціальні відносини.
3.4.	Особливості освітньо-професійної програми	Особливістю програми є формування та закріплення у здобувачів здатності розв'язувати комплексні завдання в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, дана ОПП немає аналогів серед ЗВО України щодо врахування транспортно-галузевого контексту функціонування авіаційного сектору. Свідченням того такі дисципліни «Соціологія транспорту», «Соціологія авіаційної галузі». Це передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цільових знань в соціології; зокрема з теорії й історії соціології, спеціальних та галузевих соціологічних теорій. Тому дана ОПП немає аналогів серед ЗВО України щодо врахування транспортно-галузевого контексту функціонування авіаційного сектору.
Розділ 4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
4.1.	Придатність до працевлаштування	Випускники отримують можливість працевлаштування на підприємствах (організаціях, установах) різних форм власності в області соціології на посадах в межах відповідної галузі. Це впливає з чинного стандарту, що схвалений, зокрема, Федерацією роботодавців України
4.2.	Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмами другого циклу вищої освіти (НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA - другий цикл, EQF LLL – 7 рівень). Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
Розділ 5. Викладання та оцінювання		

	<p align="center">СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ» Спеціальність 054 Соціологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 12.01.08-02-2021
		Стор. 6 з 19	

5.1.	Викладання та навчання (методи, методики, технології, інструменти та обладнання)	<p><i>Методи, засоби та технології:</i></p> <p>Проблемно-орієнтоване навчання, що передбачає формулювання та вирішення завдань під час лекцій, розв'язання ситуативних задач на семінарах, практичних заняттях, дослідження предмету під час самостійної роботи здобувачів вищої освіти.</p> <p>Практико-орієнтоване навчання через різні види практик на підприємствах, установах та організаціях різних форм власності на підставі договорів про проходження практики, організація якої здійснюється за принципом неперервності. Виконання практичних та лабораторних робіт в умовах виробництва за межами НАУ.</p> <p>Технології дистанційного навчання, що реалізуються за допомогою комп'ютерної техніки, шляхом проведення занять з використанням чат-технологій; дистанційних занять, конференцій, семінарів, ділових ігор, лабораторних робіт, практикумів й інших форм навчальних занять, які проводяться за допомогою засобів телекомунікацій з використанням веб-технологій.</p> <p>Інформаційні технології навчання: робота здобувачів вищої освіти у спеціалізованих кабінетах, облаштованих мультимедійними комплексами, що забезпечує можливість проведення інтерактивних лекцій та віртуальних лабораторних робіт, застосування пошукової методики здобуття нових знань, організації проєктної роботи, проведення комп'ютеризованого тестового контролю якості знань.</p>
5.2.	Оцінювання	Усні, письмові, творчі, тестові та комбіновані екзамени, диференційовані заліки, лабораторні звіти, звіти із практичних робіт та практик, реферати, захист курсових проєктів, презентації, поточний контроль, захист кваліфікаційної роботи.
Розділ 6. Програмні компетентності		
6.1.	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері соціології, що передбачають застосування основних соціологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
6.2.	Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та</p>

	<p align="center">СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ» Спеціальність 054 Соціологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 12.01.08-02-2021
		Стор. 7 з 19	

		<p>свідомо.</p> <p>ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
6.3.	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.</p> <p>СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.</p> <p>СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.</p> <p>СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.</p> <p>СК05. Здатність самостійно планувати, організувати та проводити соціологічне дослідження.</p> <p>СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефаківців.</p> <p>СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.</p>
Розділ 7. Програмні результати навчання		
7.1.	Програмні результати	<p>ПРН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій, авіаційній сферах професійної діяльності.</p> <p>ПРН02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</p> <p>ПРН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.</p> <p>ПРН04. Пояснювати закономірності та особливості</p>

	<p style="text-align: center;">СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ» Спеціальність 054 Соціологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 12.01.08-02-2021
		Стор. 8 з 19	

		<p>розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач авіаційної діяльності.</p> <p>ПРН05. Вільно спілкуватися державною та іноземною іноземними мовами усно і письмово з професійних питань.</p> <p>ПРН06. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</p> <p>ПРН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічних даних, зокрема, керуючись методологічними основами визначення протиріч соціологічного забезпечення авіаційної діяльності</p> <p>ПРН08. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.</p> <p>ПРН09. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження в межах системи соціологічного забезпечення авіаційної сфери держави як об'єкт наукового дослідження</p> <p>ПРН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.</p> <p>ПРН11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</p> <p>ПРН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.</p>
--	--	--

Розділ 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

8.1.	Кадрове забезпечення	<p>У освітньому процесі беруть участь доктори та кандидати наук, професори та доценти, старші викладачі за спеціальністю «Соціологія» та спеціальностями, що забезпечують підготовку бакалаврів з соціологія.</p> <p>Ураховуються вимоги п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187).</p>
8.2.	Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічна база випускової кафедри соціології та політології дозволяє забезпечити підготовку фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за ОПП:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів; – наявність навчальної лабораторії «Соціологічної експертизи соціально-політичних процесів»; – усі комп'ютери кафедри під'єднані до локальної мережі університету з можливістю виходу в

		<p>глобальну мережу Інтернет;</p> <ul style="list-style-type: none">– для ведення документації та забезпечення навчально-методичними матеріалами освітнього процесу кафедра в достатній кількості забезпечена оргтехнікою (принтерами, МФУ, сканерами);– навчальні лабораторії оснащені технічними засобами та спеціалізованим програмним забезпеченням, необхідними приладами та обладнанням. <p>Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, гуртожитками забезпечені усі, хто цього потребує. Наявна соціальна інфраструктура включає спортивний комплекс, пункти харчування, центр творчості, медпункт і базу відпочинку.</p>
8.3.	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Забезпечення навчальною та навчально-методичною літературою, доступ до фахових періодичних видань професійного спрямування, упровадження електронного каталогу та можливість роботи з електронними підручниками здійснюється за рахунок фондів Науково-технічної бібліотеки НАУ.</p> <p>Відповідне інформаційне та навчально-методичне забезпечення розташоване на освітніх платформах Google Classroom, Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment)</p> <p>Офіційний сайт кафедри: http://gmi2.nau.edu.ua/, на ньому викладені матеріали навчально-методичного забезпечення освітньої програми.</p> <p>Всі ресурси науково-технічної бібліотеки доступні через сайт університету: http://www.lib.nau.edu.ua</p> <p>Заняття проводяться із використанням сучасного обладнання, в т.ч. мультимедійного, а також професійних програм, які використовують в справі опрацюванні соціологічних даних: SPSS, OCA та ін.</p>
Розділ 9. Академічна мобільність		
9.1.	Національна кредитна мобільність	<p>Національна кредитна мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників, у т.ч. навчання, стажування, проведення наукових досліджень, викладання та підвищення кваліфікації організовується на підставі разових угод з окремими ВЗО.</p>
9.2.	Міжнародна кредитна мобільність	<p>У рамках програми подвійного диплому Договір № 13-2014/UA-PL з Лодзінською політехнікою (Польща). Додаток №2 до Договору № 11-2013/ UA-PL з Опольським університетом (Польща).</p> <p>Обмін і підготовка студентів (бакалаврів і магістрів) з можливістю отримання польського і українського дипломів Договір № 13-2017/ UA-PL з європейською вищою школою бізнесу (Польща).</p>

	<p style="text-align: center;">СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ» Спеціальність 054 Соціологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 12.01.08-02-2021
		Стор. 10 з 19	

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік освітніх компонентів, 240 кредитів ЄКТС

Код п/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти				
OK1	Історія української державності та культури	3,0	Екзамен	1
OK2	Ділова українська мова	3,0	Екзамен	2
OK3	Філософія	3,5	Екзамен	4
OK4	Фахова іноземна мова	4,5	Диф. залік Екзамен	1, 2
OK5	Фізичне виховання та самовдосконалення	3,0	Диф. залік	2
OK6	Вступ до спеціальності	4,5	Екзамен	1
OK7	Інформаційні технології в соціології	4,5	Екзамен	1
OK8	Історія соціології	7,5	Диф. залік Екзамен	3, 4
OK9	Методологія соціологічних досліджень	3,5	Екзамен	3
OK10	Політологія	4,0	Екзамен	4
OK11	Сучасні соціологічні теорії	6,5	Диф. залік Екзамен	7, 8
OK12	Соціальна структура суспільства	4,0	Екзамен	6
OK13	Загальна психологія	3,5	Диф. залік	1
OK14	Соціальна психологія	5,0	Диф. залік	2
OK15	Історія соціологічної думки в Україні	3,5	Екзамен	3
OK16	Соціальна антропологія: соціологічні засади	3,5	Диф. залік	1
OK17	Соціальна педагогіка	4,5	Диф. залік	1
OK18	Програма соціологічного дослідження	4,5	Диф. залік	2
OK19	Соціологія освіти	4,5	Екзамен	5
OK20	Соціологія організацій та управління	4,5	Диф. залік	6
OK21	Загальна соціологічна теорія	4,5	Диф. залік	2
OK22	Соціологія релігії	3,5	Диф. залік	7
OK23	Соціологія молоді	4,5	Диф. залік	5
OK24	Соціальна статистика та демографія	3,0	Диф. залік	8
OK25	Соціологія міжнародних відносин	3,5	Екзамен	7
OK26	Математичні методи в соціології	3,5	Екзамен	5
OK27	Соціологія економіки	4,5	Екзамен	5
OK28	Протосоціологія	9,0	Диф. залік Екзамен	1, 2
OK29	Соціологія гендеру	3,5	Екзамен	8
OK30	Соціологія особистості	4,5	Екзамен	6

	<p align="center">СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ» Спеціальність 054 Соціологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 12.01.08-02-2021
		Стор. 11 з 19	

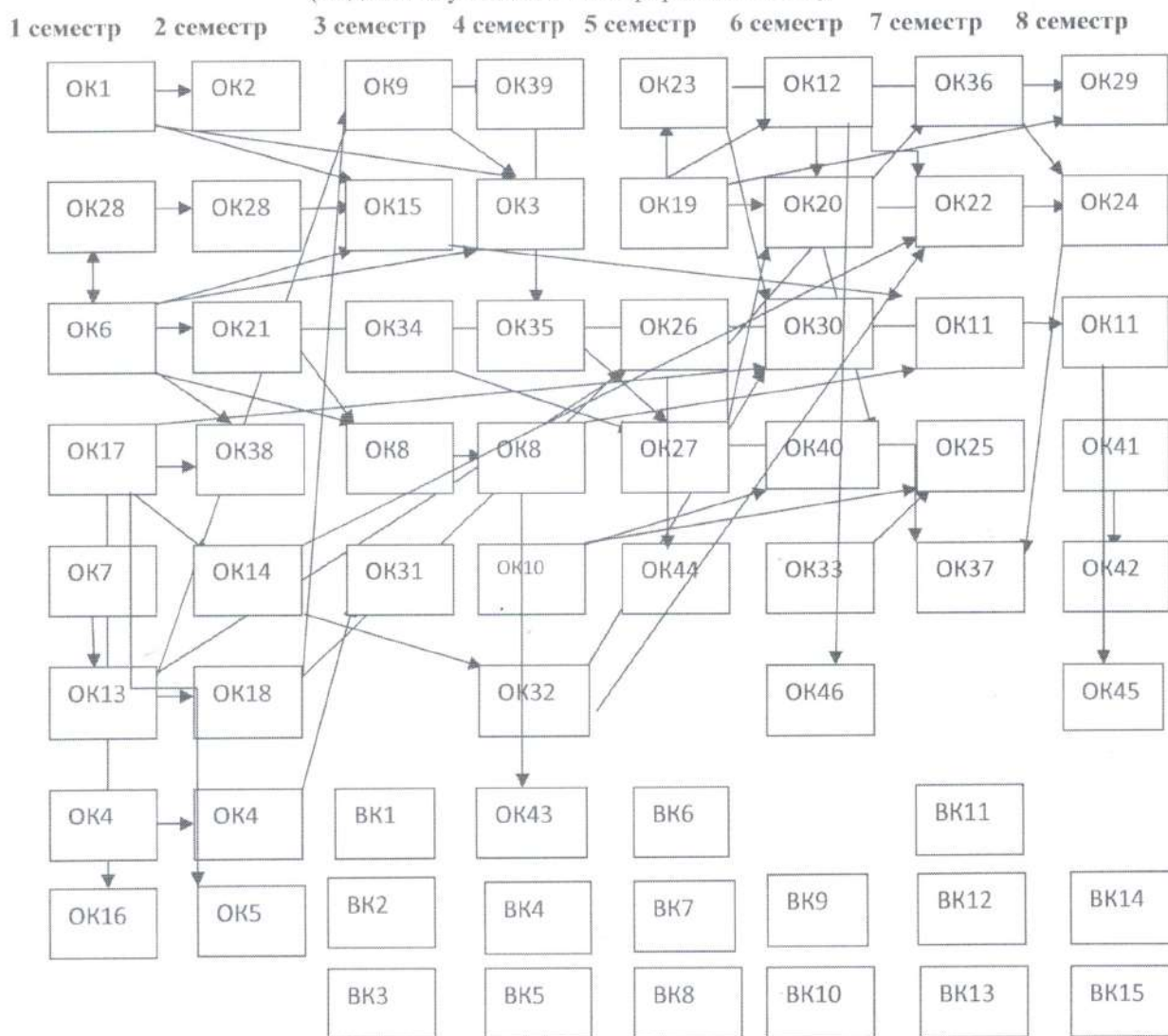
OK31	Соціологія мови	3,5	Диф. залік	3
OK32	Соціологія культури	3,5	Диф. залік	4
OK33	Соціологія політики	3,5	Екзамен	6
OK34	Соціологія транспорту	3,5	Екзамен	3
OK35	Соціологія авіаційної галузі	3,5	Диф. залік	4
OK36	Якісні методи соціологічних досліджень	3,5	Екзамен	7
OK37	Кількісні методи соціологічних досліджень	3,5	Екзамен	7
OK38	Фахово-ознайомлювальна практика	3,0	Диф. залік	2
OK39	Соціологічний практикум	3,0	Диф. залік	4
OK40	Соціологічна практика	4,5	Диф. залік	6
OK41	Переддипломна практика	4,5	Диф. залік	8
OK42	Кваліфікаційна робота	7,5	захист	8
OK43	Курсова робота з дисципліни «Історія соціології»	1,0	захист	4
OK44	Курсова робота з дисципліни «Математичні методи в соціології»	1,0	захист	5
OK 45	Курсова робота з дисципліни «Сучасні соціологічні теорії»	1,0	захист	8
OK46	Курсова робота з дисципліни «Соціальна структура суспільства»	1,0	захист	6
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180 кредитів ЄКТС		
Вибіркові компоненти*				
ВК 1		4,0	Диф. залік	
ВК2		4,0	Диф. залік	
...	...	4,0	Диф. залік	
ВК15		4,0	Диф. залік	
Загальний обсяг вибірових компонент 60 кредитів ЄКТС				
Загальний обсяг освітньо-професійної програми 240,0 кредитів ЄКТС				

*Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін та створення індивідуальної освітньої траєкторії регламентується законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми нормативними актами НАУ. Вибіркові компоненти обираються здобувачами вищої освіти із каталогів рекомендованих та альтернативних вибірових дисциплін.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

(подається у схематичній формі довільно)

	<p style="text-align: center;">СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ» Спеціальність 054 Соціологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 12.01.08-02-2021
		Стор. 13 з 19	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Публічний захист кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі з соціології, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов із застосуванням теорій та методів соціологічних наук.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті кафедри: http://gmi2.nau.edu.ua/</p> <p>Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати відповідно до вимог законодавства.</p>

	<p align="center">СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ» Спеціальність 054 Соціологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 12.01.09-02-2021
		Стор. 16 з 199	

6. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти НАУ

Якість освітньо-професійної програми визначається внутрішньою системою забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ, яка функціонує згідно з Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, затвердженого рішенням вченої ради Університету від 28.11.2018 (протокол № 8) та відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (Розділ V Забезпечення якості вищої освіти, ст.16).

7. Перелік нормативних документів, на яких базується ОПП

1. «Про освіту»: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. «Про вищу освіту»: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 р. № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341».
4. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
5. Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010. – На заміну ДК 009:2005; Чинний від 2012-01-01. – (Національний класифікатор України).
6. Класифікатор професій ДК 003:2010. – На заміну ДК 003:2005; Чинний від 2010-11-01. – (Національний класифікатор України).
7. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 054 Соціологія. Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 № 371.

Перелік рекомендованої фахової літератури з урахуванням вимог ОПП.

1. Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері відкритості: Дослідження категорії громадянське суспільство. — Львів: Літопис, 2000. — 318 с.
2. Гавриленко І.М., Недюха М.П., Яковенко Ю.І. Соціальний розвиток: Навч. посібник. 2-е вид., перероблене і доп. – Херсон: ОЛДІ-ІЛІОС, 2017. – 580 с.
3. Головаха Е. Социологическое знание: специфика, критерии научности и перспектива развития // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2004. – №1.
4. Головаха Е., Панина Н. Постсоветская деинституционализация и становление новых социальных институтов в украинском обществе. // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2001. – №4.
5. Лукашевич М.П., Туленков М.В., Яковенко Ю.І. Соціологія. Основи загальної, спеціальних і галузевих теорій: Підручник. – К.: Каравела, 2017. – 544 с.
6. Малес Л. Вивчаючи тексти культури: соціокультурний аналіз як пізнавальна стратегія соціології. Монографія / Л. Малес. – К.: К.І.С. – 2011. – 325 с.
7. Паніотто В. І. Статистичний аналіз соціологічних даних / Паніотто В.І., Максименко В.С., Харченко Н.М. – К.: Вид. дім “КМ Академія”, 2004.- 270 с.

	<p style="text-align: center;">СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ» Спеціальність 054 Соціологія Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)</p>	Шифр	СМЯ НАУ
		документа	ОПП 12.01.09-02-2021
		Стор. 17 з 199	

9. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування.- Видавничий дім «Кисво-Могілянська Академія», 2017.- 342 с.
10. Соболевська М.О. Порядок дискурсу порядку: неофункціоналізм та постструктуралізм в сучасній соціологічній теорії. – К.: Логос, 2014. – 248 с.
11. Степаненко В.П. Громадянське суспільство: дискурси і практики // В. Степаненко. — К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. — 420 с.

Рецензія / лист-підтримки від стейкхолдера щодо освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів в Національному авіаційному університеті за спеціальністю 054 – «Соціологія» першого рівня вищої освіти

Освітньо-професійна програма «Соціологія» (далі – ОПП) спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, які володіють сучасними загально-науковими й спеціальними знаннями, а також специфічними знання професійної діяльності в транспортному секторі, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання підвищення ефективності діяльності фахівців в авіаційних колективах завдяки знанням з соціально-поведінкової науки. Окрім того, необхідність підготовки фахівців із спеціальності 054 «Соціологія» (бакалаври) зумовлена зростанням на ринку праці попиту на фахівців через багаторічну тенденцію неухильної демократизації суспільного життя, зокрема, проведення чисельних виборів різних рівнів представництва.

Рецензована ОПП, що розроблена співробітниками кафедри соціології та політології, є тим документом, який свідчить про високий кадровий потенціал ВЗО; водночас має місце ресурсне забезпечення реалізації програми, що теж розроблені на високому професійному рівні дотримання всіх критеріальних вимог. На цій основі відбудеться формування та закріплення у студентів здатності розв'язувати завдання в справі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та нових знань за спеціальністю 054 Соціологія, зокрема з теорії й історії соціології, спеціальних та галузевих соціологічних теорій; використання яких вимагає опанування водночас сучасних методів збору, обробки й аналізу соціологічної даних, методиками діагностики, експертизи та прогнозування, інформаційно-комунікативні технологіями

В ОПП визначено програмні результати, виходячи із специфіки соціологічної науки. Фахові компетентності носять практичний характер і можуть бути використані в професійній діяльності майбутніх бакалаврів. Інтегральною компетентністю є здатність розв'язувати складні задачі соціології дослідницького та/або інноваційного характеру, що передбачає застосування сучасних теорій та методів соціологічної науки. Фаховими компетентностями є:

1. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.
2. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.
3. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.
4. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.
5. Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження.
6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
7. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців.
8. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.

Зміст та структура ОПП відповідає завданням Стандарту вищої освіти України із підготовки бакалаврів з спеціальності 054 «Соціологія», що затверджена та введена в дію наказом № 371 МОН України від 04.03.2020 р. Послідовність вивчення дисциплін, план і графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних та вибіркового дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів освіти за спеціальністю «Соціологія» і покликані сприяти забезпеченню програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців (стейкхолдерів). Рекомендую до впровадження у навчальний процес.

Рецензент,

Заступник директора з наукової роботи

Громадської організації «СОЦІОПОЛІС» (м. Київ)

С.В. Літвінов, к. соц. наук

**Рецензія / лист-підтримки від стейкхолдера щодо освітньо-професійної програми
підготовки бакалаврів у Національному авіаційному університеті
за спеціальністю 054 – «Соціологія» першого рівня вищої освіти**

Освітньо-наукова програма (ОПП) на здобуття освітнього ступеню бакалавр за спеціальністю 054 «Соціологія» розроблена колективом кафедри соціології та політології Національного авіаційного університету (НАУ), яка за 20 років роботи накопичила значний досвід підготовки кадрів у галузі соціально-поведінкових наук. Цей документ цілком відповідає сучасним нормативним вимогам державної освітньої політики, що веде Міністерство освіти та науки України (МОНУ), враховуючи, зокрема, Указ Президента України від 25.04.2001 р. «Про розвиток соціологічної науки».

Важливим доробком цієї програми є орієнтація учасників навчального процесу на отримання студентами: компетенцій та навичок соціального дослідника, необхідні для організації ним в складі дослідницького колективу проведення обґрунтованої теоретично та методологічно розвідки, спрямованої на здобуття емпірично верифікованого соціологічного знання про соціальні явища та процеси; як і навичок комплексної аналітичної роботи з теоретичними джерелами та з базами емпіричних даних для розвитку вмінь на такій основі висувати та перевіряти дослідницькі гіпотези; вміння формулювати змістовні теоретичні та практичні висновки за результатами аналізу даних.

Важливим компонентом програми є розвиток дослідницької уваги до соціальних проблем сучасного суспільства та комплексного характеру соціальних явищ і процесів, їх структурних, культурних, діяльнісних параметрів. Основні складові ОПП, до яких входять: загальні компетентності (разом з інтегральною); спеціальні компетенції, а також програмні результати навчання. Досить важливим те, що ОПП, яку рецензую, містить як освітні компоненти низку нових навчальних дисциплін, що необхідні для формування базової кваліфікації сучасного науковця, дослідника в галузі соціології, як це роблять в сучасному світі. Також безумовно позитивним залучення до підготовки студентів відомих науковців, саме як знавців нових напрямків розвитку соціології. Їх досвід студентів спрямує на більш глибоке осмислення нових знань, уміння прогнозувати соціальну ситуацію з врахуванням можливих викликів часу для адекватного бачення наступного суспільного розвитку, уміння розробляти самостійно дослідницький інструментарій задля пропозицій для подолання зовнішніх та внутрішніх загроз.

Має місце належне ресурсне забезпечення реалізації програми, що відповідає високому професійному рівні дотримання всіх критеріальних вимог не тільки кадрового потенціалу, а ще матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення зі сторони ВЗО. У змісті ОПП вказано, що підготовлені бакалаври матимуть такий рівень підготовки, що це дозволить їм працювати в органах державної влади та місцевого самоврядування України, в установах та організаціях як політичного спрямування, так і тих, що функціонують у різноманітних сферах суспільно-політичного життя, редакціях ЗМІ, в науково-дослідних організаціях, які пов'язані з роботою в соціальній сфері, в апараті партій, блоків, громадських організацій, що здійснюють консалтингову, консультативну, проектну, аналітичну діяльність в сфері політики.

Зміст та структура ОПП відповідає завданням Стандарту вищої освіти України із спеціальності 054 «Соціологія» (бакалаври), що введена в дію наказом № 371 МОН України від 04.03.2020 р. Послідовність вивчення дисциплін, план і графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів освіти за спеціальністю «Соціологія», бо покликані сприяти забезпеченню програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців (стейкхолдерів). Рекомендую до впровадження у навчальний процес.

Голова правління

Громадської організації «Центр конструктивних технологій

О.В. Михайлюк
О.В. Михайлюк, канд. соціол. наук

